

Les 94 – Antwoorden

Opdracht 1: Bijbel. Geef de uitspraak en de vertaling.

וְעָשׂוּ אֲרוֹן, עֲצֵי שִׁטִּים: אֲמָתַיִם וְחֲצֵי אֲרָכּוֹ, וְאֲמָה וְחֲצֵי רָחְבוֹ, וְאֲמָה וְחֲצֵי, קִמְתּוֹ

w^eásoe ^aron, ^atze shittiem: ammatáyiem wáchetzie árko, w^eammáh wáchetzie ráchbo, w^eammáh wáchatzie, qomáto.

En-jullie-zullen-maken [een] kist [van] acasia hout: twee-el (2v) en-een-half zijn-lengte, en-el en-een-half zijn-breedte, en-een-el en-een half, zijn-hoogte. Exodus/Shemot 25:10.

וְהָבִיתִי, אֲשֶׁר בָּנָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לַיהוָה--שְׁשִׁים-אֲמָה אֲרָכּוֹ, וְעֶשְׂרִים רָחְבוֹ; וְשָׁלִשִׁים אֲמָה, קוֹמְתּוֹ.

w^ehabayiet ^ashèr bánáh hammèlèch shlomoh laYHWH [la'èlohiem] shishiem ammah árko, w^eèsriem ráchbo, oesh^eloshiem ammah, qomáto

En-het-huis dat bouwde de-koning Salomo voor-de-Heer zestig el zijn-lengte, en-twintig zijn-breedte, en-twintig el zijn-hoogte. 1 Koningen/Melachiem 1, 6:2

וְאָמַר, אָנֹכָה אֶתָּה הַלֵּךְ; וַיֹּאמֶר אֵלַי, לְמַד אֶת-יְרוּשָׁלַם, לְרֵאוֹת כְּמַה-רָחְבָּהּ, וְכְמַה אֲרָכָהּ.

wá'omer, ánáh attáh holech; wayomèr elay, lámód et-yeroeshála'iem*, lirot kammáh-ráchbáh, w^echammáh árkah. Zacharia 2:2/Zecharyáh 2:6. (vers-indeling NL-HE verschilt)

En-ik-zei, waarheen gaat u, en-hij-zei tot-mij, om-te-meten Jeruzalem, te-zien hoeveel haar-breedte, en-hoeveel haar-lengte [is].

* Merk op het dubbele uitspraakteken onder de lamed; pas later is een yod ingevoegd

Opdracht 2: Vervoeg het werkwoord Meten, מִדַּד {mádad} [pa'al].

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd *	Persoon
Ik (m)	מוֹדֵד	moded	מִדְּדִי	אֲנִי
Ik (v)	מוֹדַדְת	modèdèt	אֲמַדְדִי **	אֲנִי
Jij (m)	מוֹדֵד	moded	תִּמְדֹד	אַתָּה
Jij (v)	מוֹדַדְת	modèdèt	תִּמְדְּדִי	אַתְּ
Hij	מוֹדֵד	moded	יִמְדֹד	הוּא
Zij	מוֹדַדְת	modèdèt	תִּמְדֹד	הִיא
Wij (m)	מוֹדְדִים	mod ^e diem	נִמְדֹדוּ	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	מוֹדְדוֹת	mod ^e dot	נִמְדֹדוּ	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	מוֹדְדִים	mod ^e diem	תִּמְדְּדוּ	אַתֶּם
Jullie (v)	מוֹדְדוֹת	mod ^e dot	תִּמְדְּדוּ	אַתֶּן
Zij (m)	מוֹדְדִים	mod ^e diem	יִמְדְּדוּ	הֵם
Zij (v)	מוֹדְדוֹת	mod ^e dot	יִמְדְּדוּ	הֵן

Gebiedende wijs: m: מְדוֹד m^edod, v: מִדְּדִי middie, meervoud: מִדְּדוּ middoe, infinitief: לְמִדּוֹד limdod of לְמִדּוֹד ** l^emdod

* In oudere teksten ontbreekt de waw.

** Ook het moderne Hebreeuws is aan veranderingen onderhevig. Deze vorm wordt nu toegepast.

Opdracht 2: geef de vertaling en de uitspraak.

מה הגובה שלך / שלך? מה הגובה שלך / שלך?
mah hagovah shelchá (m) / shelách (v) *?

Zij meet het boek met een liniaal
היא מוֹדַדְת אֶת הַסֵּפֶר עִם הַסְּרָגֶל
hie modèdèt èt hasefèr im hasargel

Vijftien kilometer naar Haifa
עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ קִילּוֹמֵטְרִים לְחֵיפָה
èsriem w^echamesh qilomètriem l^echefáh

Hoe dik is het boek?

איך עֵבֵה [האח] הַסֵּפֶר?
ech ávèh [hoe] hasefèr?

*[אני] מִדְּדִי אֶת רֹחַב הַכְּבִישׁ עִם סֵרֵט מִדִּידָה
*[anie] mádadtie et rohav hakviesh im sèrèt
m^edidáh

Ik mat de breedte van de weg met een meetlint
הַשּׁוֹלְחַן אָרוּךְ מִדֵּי, אֲנִי רוֹצֵה לְקַצֵּר אוֹתוֹ

hashoelchan ároch miday, ^anie rotzeh l^eqatzer oto
De tafel is te lang, ik wil hem inkorten

מהו הגודל של הנעלים שלך / שלך?
mahoe hagodèl shèl hana'aliem shelchá/shelách? *
Wat is de maat van uw schoenen?

* Mannelijke resp. vrouwelijke vorm.

** Het werkwoord is duidelijk over de persoon, die mag dus worden weggelaten

Les 95 – W21 – 'Holle' werkwoorden, 2e radicaal waw, yod

Deze les gaat over 'Ayin-Waw' en 'Ayin-Yod'-werkwoorden, dat zijn [pa'al] werkwoorden die als tweede radicaal een waw of yod hebben, een letter die in de tegenwoordige tijd en de verleden tijd schittert door afwezigheid. De derde persoon verleden tijd ('hij'), waarmee een werkwoord doorgaans wordt aangeduid, telt dan slechts twee letters.

De vervoeging van deze 'holle' werkwoorden verloopt in de tegenwoordige tijd en de verleden tijd op ongeveer dezelfde manier; in de toekomstige tijd en de gebiedende wijs wordt een OE-, IE- of O-klank ingevoegd.

N.B. Ga dit niet allemaal uit je hoofd leren, gebruik het als naslagles.

1. Deze 'Ayin-Waw'-werkwoorden krijgen in de toekomstige tijd, de gebiedende wijs en de infinitief een waw ingevoegd met OE-klank. Het werkwoord באָ bá (of באוּ bo) Komen heeft echter gekozen voor een O-klank.	גָר	gár	Wonen, leven	בָּא	bá	Komen, binnengaan, les 30
	זָז	záz	Bewegen	דָּן	dán	Rechtspreken, berechten
	רָץ	rátz	Rennen	וָט	tás	Vliegen (per vliegtuig)
	שָׁב	sháv	Terugkeren	סָר	sár	Zich afwenden; binnenlopen bij
	שָׂט	shát	Zeilen	עָף	áf	Vliegen (als vogel)
	שָׂם	shám	Schatten	קָם	qám	Opstaan, les 67

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	גָר	gár	אָגור	אָנִי
Ik (v)	גָרָה	gáráh	אָגור	אָנִי
Jij (m)	גָר	gár	תָגור	אַתָּה
Jij (v)	גָרָה	gáráh	תָגורִי	אַתְּ
Hij	גָר	gár *	יָגור	הוא
Zij	גָרָה	gáráh *	תָגור	היא
Wij (m)	גָרִים	gáriem	נָגור	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	גָרוֹת	gárot	נָגור	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	גָרִים	gáriem	תָגורוּ	אַתֶּם
Jullie (v)	גָרוֹת	gárot	תָגורוּ	אַתֶּן
Zij (m)	גָרִים	gáriem	יָגורוּ	הֵם
Zij (v)	גָרוֹת	gárot	יָגורוּ	הֵן

Gebiedende wijs: m: גור goer, v: גורִי goerie, meervoud: גורוּ goeroe. Infinitief: לָטוּס látoes.

* Merk op, dat enkele vormen in tegenwoordige tijd en verleden tijd identiek zijn; alleen de klemtoon verschilt.

2. Het werkwoord מָת met [pa'al] Sterven voegt ook een OE-klank in, maar onder de mem verschijnt een tsere (מֵ), een E-klank, wanneer dit een lange klank is. Bij korte klanken blijft het een A-klank (מַ).

3. Bij deze 'Ayin-Waw'-werkwoorden wordt in de toekomstige tijd, de gebiedende wijs en de infinitief een waw ingevoegd met OE-klank, en wanneer een chet of ayin de laatste letter is, wordt daarvoor een A-klank ingevoegd, b.v. נוּחַ noe'ach rust! Zie Les_05 , punt 6.	נָח	nách	Rusten, les 95
	נָע	ná	Bewegen, zwerven

4. Bij 'Ayin-Yod'-werkwoorden wordt in de toekomstige tijd, de gebiedende wijs en de infinitief een yod met IE-klank ingevoegd.	רָם	rám	Zich verheffen (ruzie maken?)
	שָׂר	shár	Zingen, Les_34
	שָׂם	sám	Zetten, leggen

Persoon	Tegenwoordige tijd		Verleden tijd		Toekomende tijd		Persoon
Ik (m)	שָׁר	shár	שָׁרְתִי	shartie	אֲשִׁיר	áshier	אֲנִי
Ik (v)	שָׁרָה	shárah	שָׁרְתִי	shartie	אֲשִׁיר	áshier	אֲנִי
Jij (m)	שָׁר	shár	שָׁרְתָּ	shartá	תִּשְׁרֶה	táshier	אַתָּה
Jij (v)	שָׁרָה	shárah	שָׁרְתָּ	shart	תִּשְׁרִי	táshirie	אַתְּ
Hij	שָׁר	shár **	שָׁר	shár **	יִשְׁרֶה	yáshier	הוא
Zij	שָׁרָה	shárah **	שָׁרָה	shárah **	תִּשְׁרֶה	táshier	היא
Wij (m)	שָׁרִים	sháriem	שָׁרְנוּ	shárnoe	נִשְׁרֶה	náshier	אַנְחֵנוּ
Wij (v)	שָׁרוֹת	shárot	שָׁרְנוּ	shárnoe	נִשְׁרֶה	náshier	אַנְחֵנוּ
Jullie (m)	שָׁרִים	sháriem	שָׁרְתֶם	shartèm	תִּשְׁרוּ	táshiroe	אַתֶּם
Jullie (v)	שָׁרוֹת	shárot	שָׁרְתֶן	shartèn	תִּשְׁרְנָה *	táshernáh	אַתֶּן
Zij (m)	שָׁרִים	sháriem	שָׁרוּ	shároe	יִשְׁרוּ	yáshiroe	הֵם
Zij (v)	שָׁרוֹת	shárot	שָׁרוּ	shároe	תִּשְׁרְנָה *	táshernáh	הֵן

Gebiedende wijs: m: שִׁיר shier; v: שִׁירִי shirie; mv: שִׁירוּ shiroe * Infinitief: לִשְׁרֶה láshier

* In onbruik geraakte, verouderde, vrouwelijke vorm. Men gebruikt nu de mannelijke vorm.

** Merk op, dat enkele vormen in tegenwoordige tijd en verleden tijd identiek zijn; alleen de klemtoon verschilt.

5. Onregelmatig zijn de werkwoorden חַי chai, leven, [Les_27](#), and מָת met, sterven, [Les_119](#) tzt.



Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord שָׁב sháv [pa'al] Terugkeren. Zie bovenstaand voorbeeld 1.

Van dit werkwoord is ook afgeleid תְּשׁוּבָה teshóeváh (v) Inkeer, berouw, antwoord.

Afbeelding: De terugkeer van de Verloren Zoon, geschilderd door Rembrandt.

Persoon	Tegenwoordige tijd		Verleden tijd		Toekomende tijd		Persoon
Ik (m)	אֲנִי
Ik (v)	שָׁבָה	sháváh	שָׁבְתִי	shavtie	אֲשׁוּב	áshoev	אֲנִי
Jij (m)	אַתָּה
Jij (v)	אַתְּ
Hij	הוא
Zij	היא
Wij (m)	אַנְחֵנוּ
Wij (v)	אַנְחֵנוּ
Jullie (m)	אַתֶּם
Jullie (v)	אַתֶּן
Zij (m)	הֵם
Zij (v)	הֵן

Geb. wijs: m:, v:, mv: שׁוּבוּ shoevoe, infinitief: לִשְׁוֹב láshoev

Opdracht 2: Bijbel. Noteer de uitspraak en de vertaling. Herken je de teksten? Zie les 34, 37,91

- יֵלֵךְ וְיָשֵׁב לְבֵיתוֹ
 עַד שׁוּבְךָ אֶל-הָאֲדָמָה
 לָכֵן שׁוּבוּ אֶל-הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר-שָׁלַח אֶתְכֶם
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-יַעֲקֹב, שׁוּב אֶל-אֶרֶץ אַבְרָם
 שׁוּבוּ אֵלַי וְאִשׁוּבָה אֵלֵיכֶם, אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת; וְאָמַרְתֶּם, בְּמָה נָשׁוּב

Opdracht 3: Vervoeg het werkwoord נָחַח [pa'al] Rusten. Controleer jezelf op de website www.hebrew-verbs.co.il

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	אֲנִי
Ik (v)	נָחַח nácháh	נָחַחְתִּי	נָחַחְתִּי	אֲנִי
Jij (m)	אַתָּה
Jij (v)	אַתְּ
Hij	הוא
Zij	היא
Wij (m)	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	אַתֶּם
Jullie (v)	אַתֶּן
Zij (m)	הֵם
Zij (v)	הֵן
Geb. wijs: m:, v:, mv:, infinitief: לָנוֹחַ lánoe'ach				

Deze [Introductie cursus Hebreeuws](#) behoort bij de [Israël-weekbrief](#).
Bronnen: Melet, Arjeh Gebhard, uitg. Coutinho, les 29; www.hebrew-verbs.co.il; Millon; Hebrew Verb Tables, Tarmon & Uval
Zie ook: Videolessen van dr. Piet van Midden webapp.fkt.uvt.nl/bho/plugin_wiki/page/hebreeuws, les Zwakke werkwoorden mediae vocalis.